
Orient i Occident: de Raimon Panikkar a Lúdia Pujol

Carles Duarte | Montserrat | 19.05.2019 | 06:00

La commemoració l'any 2018 del centenari del naixement d'un dels nostres savis més grans i més profunds, Raimon Panikkar, va tenir com a comissari el pensador i editor Ignasi Moreta. Entre les iniciatives que va emprendre Moreta n'hi ha una que va assolir una projecció que va arribar molt més enllà de l'àmbit dels experts i estudiosos de l'obra immensa de Panikkar. Em refereixo a l'encàrrec a la cantant Lúdia Pujol d'un espectacle que ens acostés la mirada de Panikkar. Ara s'ha editat en un encertat format de llibre-disc el volum de Raimon Panikkar Iniciació als Veda i un CD que inclou l'enregistrament de la fascinant proposta artística de Lúdia Pujol, acompanyada d'un text introductor i de testimonis fotogràfics de la representació memorable que d'aquest esdeveniment es va fer, amb un arbre, amb les seves branques i les seves arrels, enmig de l'escenari, des d'on Pujol, enfilant-s'hi descalça, interpretava cançons, i la presència fràgil i humanitzadora del gos Leo, al Mercat de les Flors dins del Festival Grec. Partint dels versos de Jacint Verdaguer «Poeta i fangador so/ i en tot faig feina tan neta/ que fango com un poeta/ i escric com un fangador», Lúdia Pujol va batejar el concert com a Panikkar, poeta i fangador, un títol on conflueixen l'anhel de transcendència i el lligam radical amb la terra i que, de retruc, evoca el diàleg entre Orient i Occident, que Panikkar encarnava d'una manera singularment lúcida i fecunda. Català universal de pare indi i hindú, convivia dins seu de forma natural universos culturals que s'eixamplen quan no es contraposen. Cristià, hindú i budista, Panikkar es va endinsar en textos antics on hi ha desada una aproximació a la realitat que continua il·luminant-nos i que explora l'origen i el misteri del que és aparent des de la recerca d'un sentit i la intuïció d'un batec invisible que encén i configura el cosmos i la nostra existència. La ciència i la tecnologia han tingut un impacte decisiu en el progrés material humà, però més enllà del coneixement contrastat, de la millora de la salut, del confort i la qualitat de vida, la inquietud espiritual continua interpel·lant-nos. Raimon Panikkar ho testimonia en els seus textos i Lúdia Pujol, amb la seva veu càlida i prodigiosa, ho transmet d'una manera colpidora. Al costat de músics excel·lents, encapçalats per Dani Espasa, Pujol ens convida a la reflexió i a la sensibilitat, a contemplar el cosmos i a estimar, a buscar honestament la llum en l'altre i en tot el que ens envolta, reescrivint la nostra experiència de ser i de morir. Lúdia Pujol hi alterna el català amb el llatí, el sànscrit, l'anglès, el castellà i l'occità. I s'hi entretreixeixen, en un conjunt tan polièdric com harmònic, citacions dels Vedes o de Panikkar, que s'alternen amb poemes de Salvador Espriu, Maria Mercè Marçal, Josep Palau i Fabre o Joan Vergés, textos de Santa Teresa de Jesús o d'Emily Brönte, temes de Cecília o cançons tradicionals. Hi celebrem Panikkar i amb ell reverenciem la vida.